

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти, науки, молоді та спорту Хмельницької ОДА
Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
_____ ректор В.Очеретянко

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
(комплексна)
підвищення кваліфікації
вчителів інформатики

Схвалено вченою радою Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти,
протокол № 2 від 5 липня 2022 року

Обговорено і схвалено кафедрою теорії і методик природничо-математичних дисциплін і технологій,
протокол № 3 від 20 червня 2022 року

Хмельницький
2022

**ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ**

Розробники (укладачі) програми	<i>Ребрина В.А.</i> , старший викладач кафедри теорії та методик природничо-математичних дисциплін і технологій,		
Найменування програми	Програма (комплексна) підвищення кваліфікації учителів інформатики		
Мета програми	Безперервний професійний розвиток учителів інформатики через удосконалення раніше набутих та набуття нових ключових та предметних компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог професійного стандарту та стандарту освіти у інформатичній галузі з метою забезпечення якості освіти держави та регіону.		
Напрямок програми	Підвищення кваліфікації фахівців за спеціальністю: 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта /Педагогіка у сфері післядипломної освіти осіб з вищою освітою		
Зміст програми	Навчальні модулі для конструювання робочого навчального плану для кожної групи вчителів інформатики		
	№ з/п	Назва модуля	К-сть год у модулі
	1	Модуль 1. Світоглядні основи професійного розвитку педагога Змістовні лінії: 1. Законодавче забезпечення системи освіти та професійного розвитку педагога в Україні. Актуальні юридичні питання. 2. Здоров'язбережувальна компетентність педагогічного працівника. 3. Соціально-гуманітарна освіта в контексті модерної української школи: інтеграція медіаосвіти в освітній процес.	4
	2	Модуль 2. Розвиток психолого-педагогічної та інклюзивної компетентності педагога Змістовні лінії: 1. Концепція безбар'єрності в забезпеченні рівності, доступності, толерантності та взаєморозуміння між суб'єктами освітньої взаємодії. 2. Психологічні аспекти формування м'яких навичок в контексті взаємодії «вчитель – здобувачі», «вчитель – батьки», «здобувачі – здобувачі» засобами СЕЕН. 3. Особливості індивідуального підходу до дітей при створенні ситуації успіху вчителем на уроці.	6
3	Модуль 3. Організаційно-методичні засади розвитку професійної компетентності вчителя інформатики: • Сучасний стан розвитку інформатики як науки -Світові тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в освіті; -Актуальні та перспективні напрями розвитку сучасної інформатики в Україні та світі. Нові завдання інформатики. Пріоритетні напрями розвитку інформатики. - Інформатизація вітчизняних закладів загальної середньої освіти: проблеми та шляхи їх вирішення.	20	

- Вітчизняні наукові школи, які досліджують питання викладання інформатики в школі та використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі.

-Роль предмету «Інформатика» в процесі інтеграції навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти. STEM, STEAM освіта.

- **Нормативні засади організації освітнього процесу з інформатики**
  - Державний стандарт базової середньої освіти: особливості і шляхи впровадження (інформатична освітня галузь)
  - Нормативно-правове забезпечення викладання інформатики.
  - Навчально-методичне забезпечення викладання інформатики:
    - А. Модельні навчальні програми як основа для розроблення власних навчальних програм.
    - Б. Сучасні підходи, на яких базуються програми інформатики у закладах загальної середньої освіти.
    - В. Зміст освітніх програм з інформатики в основній та профільній школі.
    - Г. Інструктивно-методичні рекомендації щодо вивчення інформатики.
- **Планування освітнього процесу з інформатики**

Поурочне планування.

  - Сучасні зміст, форми, технології та методи навчання на уроках інформатики.
  - Методика викладання окремих тем шкільного курсу інформатики. Інформатика у 5-9 класах. Особливості викладання вибіркового модулю у 10-11 класах. Профільне вивчення інформатики.
  - Формування ключових компетентностей в учнів під час навчання інформатики, реалізація наскрізних змістових ліній курсу та міжпредметних зв'язків.
  - Реалізація діяльнісної складової програм з інформатики:
    - А. Розробка творчих завдань компетентнісного змісту.
    - Б. Практичні роботи в курсі інформатики.
    - В. Організація проєктної діяльності з учнями на уроках інформатики.

Позакласна робота.

  - Форми позакласної роботи з інформатики для розвитку особистості учнів, самостійності, самовдосконалення та мотивації до вивчення інформатики.
  - Організація та проведення науково-дослідної роботи обдарованої учнівської молоді в системі МАН, участь у турнірах та олімпіадах.
- **Створення сучасного освітнього середовища для вивчення інформатики**
  - Сучасне обладнання кабінету інформатики.
  - Методика використання мультимедійного обладнання в освітньому процесі при вивченні інформатики.
  - Сучасні LMS (системи управління навчанням): змістовий та комунікативний компоненти.

- **Форми, засоби, методи і прийоми викладання інформатики (методика)**

Основні напрямки

– Особливості застосування освітніх інновацій в стандартних і нестандартних ситуаціях.

– Методика навчання інформатики у межах освітньої інформатичної галузі.

– Вимоги до сучасного уроку інформатики, забезпечення його ефективності.

– Оцінювання навчальних досягнень учнів з інформатики: вимоги, критерії, методичні рекомендації. Формувальне, поточне, підсумкове оцінювання.

- **Інформаційно-цифрова компетентність**

1. Інформаційно-цифрова компетентність. Рамка цифрової компетентності педагога: сучасні критерії вимірювання, напрямки для професійного розвитку й самовдосконалення. Безпечне користування Інтернетом. Завантаження даних з Інтернету. Шкідливе програмне забезпечення та боротьба з ним. Антивірусні та антишпигунські програми, налаштування основних параметрів. Педагогічний етикет. Авторське право. Дотримання юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у педагогічній діяльності. Критичне оцінювання інформації, отриманої з Інтернету. Поняття нетикету. Правила нетикету (нетикет - мережевий етикет).

2. Зберігання даних та колективна робота з документами в Інтернеті; керування спільним доступом до них. Створення посилань для редагування і перегляду. Хмарні сервіси в професійній діяльності вчителя. Впорядкування цифрових освітніх ресурсів, забезпечення доступності та взаємодії учасників освітнього процесу.

3. Використання технологій дистанційного навчання для організації відкритого освітнього середовища. Системи керування курсами LMS (англ. Learningmanagementsystem) — система управління (англ. managementsystem) навчальною діяльністю, яка використовується для розробки, управління та поширення навчальних онлайн-матеріалів із забезпеченням спільного доступу). Огляд ресурсів для створення віртуального класу. Організація освітнього процесу: планування, наповнення навчальними матеріалами, оцінювання, взаємодія з учнями. Створення G-suite для навчального закладу. Можливості ресурсу.

4. Підготовка дистанційного курсу: вибір платформи для проведення вебінарів, планування навчального процесу, підготовка сценарію проведення вебінару. Забезпечення інтерактивної взаємодії вчителя та учнів на дистанційному заході.

5. Використання, створення, проєктування та поширення цифрових освітніх ресурсів, оцінка їх ефективності для досягнення навчальних цілей. Електронні енциклопедії і бібліотеки, електронні карти, електронні підручники та посібники, інтерактивні презентації. Навчальні додатки з контентом для доповненої та віртуальної реальності. Програмне забезпечення для опрацювання об'єктів

	мультимедіа. Засоби перетворення аудіо- й відеоформатів. Захоплення аудіо й відео, створення аудіо-, відеофрагментів. Публікування аудіо- й відеоформатів в Інтернеті. 6. Поточне, підсумкове та формувальне оцінювання засобами Інтернет-сервісів. Підбір критеріїв щодо оцінювання навчальних досягнень учнів закладів загальної середньої освіти, обробка результатів. 7. Цифрове портфоліо педагога. Робота з документами у цифровому форматі. Створення та наповнення портфоліо за допомогою сайту (блогу). Практика – Відвідування уроків, позакласних заходів. Ознайомлення з педагогічними інноваціями у навчально-виховному процесі. Аналіз структури і організації уроку. Аналіз змісту уроку. – Моделювання уроків (фрагментів) з інформатики, складання технологічної картки уроку. – Аналіз методики проведення уроку. Аналіз роботи і поведінки учнів на уроці. Оцінка самоаналізу, зробленого вчителем. Загальні висновки. Пропозиції. Самоаналіз уроку. – Використання відеозаписів уроків (позакласних занять, виховних заходів) кращих учителів області, України, учасників конкурсу «Учитель року». – Ознайомлення з передовим педагогічним досвідом вчителів інформатики України та області.	
Разом годин		30
<i>Навчання за програмою підвищення кваліфікації завершується тематичною конференцією за участю науково-педагогічних працівників та керівників курсів (не більше трьох осіб на одну групу). Тематична конференція передбачає обговорення проблемних питань, результатів навчання, виконання індивідуальних завдань слухачами курсів за змістом загальних та методичних модулів, передбачених навчальною програмою, отримання зворотного зв'язку.</i>		
Обсяг програми	30 год	
Форма підвищення кваліфікації	Очна, заочна відповідно до формату курсів і робочого навчального плану.	
Перелік компетентностей, що набуваються/удосконалюються (загальні, фахові тощо)	Загальні <i>Соціальна</i> (здатність до взаємодії з іншими в різних соціальних ситуаціях та критичного оцінювання соціальних подій і явищ); <i>Культура самовираження</i> (здатність до особистісного і професійного самовизначення, самоствердження і самореалізації впродовж життя, до цінування багатоманітності у суспільстві) Фахові <i>Мовно-комунікативна</i> (здатність до спілкування державною мовою, а також за потреби іноземною мовою під час використання інтернет-ресурсів та роботи в іншомовних програмних середовищах). <i>Предметна (інформатична)</i> (здатність до використання знань з інформатики в освітньому процесі, інтеграції предметних знань з галузі «Технології» зі знаннями з інших предметних галузей та ін.; здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання на уроках інформатики). <i>Інформаційно-цифрова</i> (здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології в освітньому процесі).	

	<i>Психологічна</i> (здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові, індивідуальні особливості учнів, сприяти розвитку їх позитивної самооцінки та формувати мотивацію до пізнавальної діяльності). <i>Педагогічного партнерства та інклюзивна</i> (здатність до спілкування з колегами, іншими фахівцями з метою підтримки учнів, до роботи в команді з метою надання додаткової підтримки учням, зокрема особам з особливими освітніми потребами; забезпечення сприятливих умов для кожного учня, врахування його потреб, можливостей, здібностей та інтересів). <i>Здоров'язбережувальна</i>(здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів на уроках інформатики, до попередження і протидії булінгу в живому спілкуванні та в інформаційному середовищі). <i>Прогностична</i> (здатність до планування освітнього процесу та прогнозування його результатів). <i>Здатність до навчання впродовж життя</i> (здатність до визначення умов і ресурсів професійного розвитку впродовж життя, здійснення підтримки педагогічних працівників). <i>Організаційна</i> (здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку учнів, різних форм навчальної і пізнавальної діяльності учнів на уроках інформатики). <i>Оцінювальна та рефлексивна</i> (здатність до здійснення оцінювання результатів навчання учнів, у тому числі з використанням цифрових технологій, визначення власних професійних потреб).
Очікувані результати	Очікувані результати навчання: • здатність до здійснення морфологічного аналізу структури процесу навчання; • здатність до застосування у практиці вчителя особистісно-розвивального та модульно-розвивального навчання, а також широкого спектру ігрових технологій, як з навчальною, так і з виховною метою на основі актуалізація знань дидактичних підвалин процесу навчання; • здатність до реалізації логічного підходу у застосуванні алгоритмів при вивченні програмування; • володіння знаннями щодо понять, пов'язаних із життєвими навичками (наявністю різноманітних класифікацій) (їх важливості в житті сучасних дітей та підлітків); • володіння здатностями до інтерактивної взаємодії з учнями, спрямованої на розвиток у них можливостей критично мислити та самостійно напрацьовувати життєві висновки) (методами активної взаємодії, спрямованої на формування готовності в дітей та підлітків переосмислювати власне ставлення до здоров'я), • здатність до застосування інтерактивних (тренінгових вправ), спрямованих на розвиток в школярів адаптивних можливостей в різноманітних середовищах, в яких їм доводиться перебувати (вправи на самопізнання та розвиток позитивного мислення, на переосмислення ціннісних орієнтацій); • здатність адаптувати різноманітні вправи до вікових та індивідуальних особливостей дітей та підлітків (забезпечувати їх наскрізне застосування на різних уроках чи виховних заходах). • володіння знаннями щодо раціональної та емоційної комунікації в професійній діяльності вчителя; готовність до переосмислення функцій

	педагогічного спілкування, до діалогової та партнерської взаємодії з учнями; • здатність адаптувати свої професійні підходи до школярів в залежності від етапу вікового зростання (до дітей з різними індивідуально-психологічними особливостями, до обдарованих школярів та дітей з особливими освітніми потребами); • здатність володіти гнучкістю мислення та позитивною спрямованістю під час розгляду та вирішення педагогічних задач, пов'язаних із налагодженням взаємостосунків з учнівською аудиторією; відзначатися готовністю до комунікативної взаємодії з дітьми та підлітками на основі гуманізму та творчої співпраці. • формування національної ідентичності громадянина України, його активної громадянської позиції на засадах демократії, патріотизму, поваги до прав і свобод людини, визнання цінності верховенства права; • розуміння принципів та культури демократії в житті закладу освіти, вміння конструктивно взаємодіяти з іншими особами та місцевою громадою • розуміння історичного та змінного характеру мовної норми правописних новацій; • здатність використовувати орфоепічні, граматичні, лексичні норми професійного мовлення педагога; • знання типів помилок, пов'язаних із порушенням точності слововживання, та вміння їх уникати. • готовність до педагогічної діяльності в умовах впровадження Концепції НУШ, інформаційного суспільства.
Строки виконання програми	Упродовж одного тижня відповідно до плану-графіку
Місце виконання програми	ХОІПО м. Хмельницький
Вартість	Освітні послуги надаються безоплатно
Графік освітнього процесу	Затверджується наказом департаменту освіти і науки Хмельницької ОДА, або ж наказом по Інституту у формі плану-графіку
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво.